

**Rammasamningur Evrópuráðsins
um samstarf byggðarlaga
og svæðisbundinna yfirvalda
yfir landamæri ¹**

Madrid, 21. V. 1980

1. Viðaukanum er sleppt í þessari útgáfu.

Safn Evrópusamninga/106

Inngangsorð

Aðildarríki Evrópuráðsins, sem hafa undirritað samning þennan,

hafa í huga að markmið Evrópuráðsins er að efla einingu meðal aðildarríkjanna og stuðla að samstarfi milli þeirra,

hafa í huga að samkvæmt 1. gr. stofnskrár Evrópuráðsins skal unnið að þessu markmiði, nánar tiltekið, með samningum á sviði stjórnsýslu,

hafa í huga að Evrópuráðinu er ætlað að tryggja að byggðarlög og svæðisbundin yfirvöld í Evrópu taki þátt í að ná markmiði þess,

hafa í huga hversu mikilvægt það getur verið, þegar unnið er að þessu markmiði, að byggðarlög og svæðisbundin yfirvöld á landamærum hafi með sér samstarf um málefni á borð við byggðapróun héraða, þéttbýlis og strjálbýlis, umhverfisvernd, bætt grunnvirki og bættá opinbera þjónustu og gagnkvæma aðstoð í neyðartilvikum,

hafa hliðsjón af þeirri reynslu, að samstarf sveitarstjórna og héraðsstjórna í Evrópu auðveldar þeim að sinna störfum sínum með árangursríkum hætti og stuðlar einkum að framförum og uppbyggingu í landamærahéruðum,

hafa einsett sér að stuðla svo sem frekast er unnt að slíku samstarfi og leggja þannig sinn skerf til efnahagslegra og félagslegra framfara í landamærahéruðum og samstöðunnar sem tengir Evrópuþjóðir,

og hafa orðið ásátt um eftirfarandi:

1. gr.

Hver samningsaðili skuldbindur sig til að auðvelda og rækta samstarf yfir landamæri milli byggðarlaga og svæðisbundinna yfirvalda sem heyra undir lögsögu hans og byggðarlaga eða svæðisbundinna yfirvalda sem heyra undir lögsögu annarra samningsaðila. Hann skal leitast við að stuðla að gerð samninga og samkomulags sem kann að reynast nauðsynlegt í þessum tilgangi með tilhlýðilegu tilliti til mismunandi stjórnarskrárákvæða hvers aðila um sig.

2. gr.

- 1 Í þessum samningi merkir samstarf yfir landamæri hvers kyns samhæfðar aðgerðir sem beinast að því að styrkja og rækta nágrannatengsl milli byggðarlaga eða svæðisbundinna yfirvalda sem heyra undir lögsögu tveggja eða fleiri samningsaðila og gerð samninga sem reynast nauðsynlegir í því skyni. Samstarf yfir landamæri skal eiga sér stað innan þess ramma sem landslög setja valdsviði byggðarlaga og svæðisbundinna yfirvalda. Umfang og eðli þess valdsviðs skal standa óhaggað af þessum samningi.
- 2 Í þessum samningi merkir hugtakið „byggðarlög og svæðisbundin yfirvöld“ þau byggðarlög, yfirvöld eða stofnanir sem hafa með höndum málefni sveitarfélaga og héraða og lítið er á sem slík í landslögum hvers ríkis um sig. Þó er hverjum samningsaðila heimilt að tilgreina við undirritun samningsins eða í tilkynningu til framkvæmdastjóra Evrópuráðsins síðar þau byggðarlög, yfirvöld eða stofnanir, þætti og formsatriði sem hann hyggst takmarka gildissvið samningsins við eða halda utan þess.

3. gr.

- 1 Að því er varðar þennan samning, og með fyrirvara um ákvæði 2. mgr. 2. gr., skulu samningsaðilar ýta undir hvers konar frumkvæði byggðarlaga og svæðisbundinna yfirvalda sem tekið er með hliðsjón af þeim drögum að samkomulagi milli byggðarlaga og svæðisbundinna yfirvalda sem unnin hafa verið í Evrópuráðinu. Ef nauðsynlegt telst geta þeir tekið mið af þeim fyrirmyndum að tvíhliða eða marghliða milliríkjasamningum sem unnar hafa verið í Evrópuráðinu og ætlað er að auðvelda samstarf byggðarlaga og svæðisbundinna yfirvalda.

Samkomulag eða samninga má byggja á þeim fyrirmyndum og drögum að samkomulagi, samþykktum og samningum sem fylgja þessum samningi og eru tölusettt frá 1.1 til 1.5 og frá 2.1 til 2.6 með hverjum þeim breytingum sem nauðsynlegt er að gera með hliðsjón af sérstökum aðstæðum hjá hverjum samningsaðila. Fyrirmyndir þessar og drög að samkomulagi, samþykktum og samningum eiga aðeins að vera til leiðbeiningar og hafa ekkert gildi sem samningar.

- 2 Telji samningsaðilar nauðsynlegt að gera milliríkjasamninga má í þeim meðal annars kveða á um samhengi, formsatriði og takmörk sem setja skal byggðarlögum og svæðisbundnum yfirvöldum sem hafa með höndum samstarf yfir landamæri. Í hverjum samningi má sömuleiðis mæla fyrir um til hvaða yfirvalda eða stofnana hann skuli taka.
- 3 Ofangreind ákvæði skulu ekki hindra að samningsaðilar geri með sér samkomulag um annars konar samstarf yfir landamæri. Sömuleiðis skulu ákvæði samningsins ekki túlkuð á þann veg að þau ógildi eldri samstarfssamninga.
- 4 Við gerð samninga og samkomulags skal tekið tilhlýðilegt tillit til lögsögu á sviði milliríkjasamskipta og almennrar stefnumótunar samkvæmt landslögum hvers samningsaðila um sig og hvers kyns reglna um eftirlit eða umsjón sem byggðarlög og svæðisbundin yfirvöld kunna að falla undir.
- 5 Í þessu skyni er hverjum samningsaðila heimilt að tilgreina við undirritun samningsins eða í tilkynningu til framkvæmdastjóra Evrópuráðsins síðar þau yfirvöld sem eru til þess bær samkvæmt landslögum að hafa eftirlit eða umsjón með hlutaðeigandi byggðarlögum og svæðisbundnum yfirvöldum.

4. gr.

Hver samningsaðili skal leitast við að leysa úr hvers kyns vandkvæðum af lögfræðilegum, stjórnsýslulegum eða tæknilegum toga, sem geta tafið uppbyggingu og hnökralausa framvindu samstarfs yfir landamæri, og leita samráðs við hinn eða hina samningsaðilana eftir þörfum.

5. gr.

Samningsaðilar skulu taka til athugunar hvort rétt sé að veita þeim byggðarlögum og svæðisbundnum yfirvöldum, sem hafa með sér samstarf yfir landamæri í samræmi við ákvæði þessa samnings, sömu aðstöðu og vera myndi ef samstarfið ætti sér stað á innlendum vettvangi.

6 . gr.

Hver samningsaðili skal, eftir því sem frekast er unnt, leggja fram þær upplýsingar sem annar samningsaðili óskar eftir til þess að auðvelda hinum síðarnefnda að efna skuldbindingar sínar samkvæmt þessum samningi.

7 . gr.

Hver samningsaðili skal sjá til þess að hlutaðeigandi byggðarlög og svæðisbundin yfirvöld fái upplýsingar um þær leiðir sem þeim standa opnar samkvæmt þessum samningi.

8 . gr.

- 1 Samningsaðilar skulu senda framkvæmdastjóra Evrópuráðsins allar upplýsingar sem máli skipta um samninga og samkomulag sem kveðið er á um í 3. gr.
- 2 Allar tillögur eins eða fleiri samningsaðila um að auka eða rýmka þennan samning eða fyrirmyndir að samningum og samkomulagi skulu sendar framkvæmdastjóra Evrópuráðsins. Hann skal þá senda þær áfram til ráðherranefndar Evrópuráðsins, en hún ákveður um framhald málsins.

9 . gr.

- 1 Samningur þessi skal lagður fram til undirritunar fyrir aðildarríki Evrópuráðsins með fyrirvara um fullgildingu, viðurkenningu eða samþykki. Skjöl til fullgildingar, viðurkenningar eða samþykkis skulu afhent framkvæmdastjóra Evrópuráðsins til vörslu.
- 2 Samningurinn öðlast gildi þremur mánuðum eftir að fjórða skjalið til fullgildingar, viðurkenningar eða samþykkis er afhent til vörslu að því tilskildu að tvö ríkjanna að minnsta kosti, sem hafa uppfyllt þetta formsatriði, eigi sameiginleg landamæri.
- 3 Samningur þessi öðlast gildi gagnvart undirritunarríki, sem síðar fullgildir, viðurkennir eða samþykkir hann, þremur mánuðum eftir að skjal til fullgildingar, viðurkenningar eða samþykkis hans er afhent til vörslu.

10 . gr.

- 1 Er samningur þessi hefur öðlast gildi getur ráðherranefnd Evrópuráðsins samþykkt samhljóða að bjóða ríkjum utan Evrópuráðsins að gerast aðilar að honum. Þetta boð skal vera með skýlausu samþykki hvers ríkis um sig sem hefur fullgilt samninginn.
- 2 Aðild skal komið á með því að afhenda framkvæmdastjóra Evrópuráðsins aðildarskjal til vörslu og öðlast það gildi þremur mánuðum eftir að það er afhent.

11 . gr.

- 1 Hver samningsaðili getur sagt upp samningi þessum fyrir sitt leyti með tilkynningu til framkvæmdastjóra Evrópuráðsins.
- 2 Uppsögnin öðlast gildi fyrsta dag næsta mánaðar eftir að liðnir eru sex mánuðir frá því að framkvæmdastjórinn fær tilkynninguna.

12 . gr.

Framkvæmdastjóri Evrópuráðsins skal tilkynna aðildarríkjum Evrópuráðsins og hverju ríki, sem gerst hefur aðili að samningi þessum, um:

- a hverja undirritun,
- b afhendingu hvers skjals til fullgildingar, viðurkenningar, samþykkis eða aðildar,
- c hvern gildistökuðag samnings þessa í samræmi við 9. gr.,
- d hverja yfirlýsingu sem borist hefur samkvæmt ákvæðum 2. mgr. 2. gr. og 5. mgr. 3. gr.,
- e hverja tilkynningu sem borist hefur samkvæmt ákvæðum 11. gr. og gildistökuðag uppsagnar.

Þessu til staðfestu hafa undirritaðir, sem til þess hafa fullt umboð, undirritað samning þennan.

Gjört í Madrid 21. maí 1980 í einu eintaki á ensku og frönsku sem verður afhent til vörslu í skjalasafni Evrópuráðsins og eru báðir textarnir jafngildir. Framkvæmdastjóri Evrópuráðsins skal láta hverju aðildarríki Evrópuráðsins og ríkjum, sem boðið er að gerast aðilar að samningi þessum, í té staðfest endurrit.